

- **Miten asiantuntija jaksaa työelämässä?**
- **Haastattelussa asioimistulkki Mohsen Tavassoli**
- **Voimia ja virkeyttä vuorotteluvapaalta**
- **Kansainvälinen kääntäjänpäivä Turussa 4.10.**

Kääntäjien ammattijärjestö KAJ ry

Maistraatinportti 4 A (6.krs), 00240 Helsinki
www.kaj.fi

Puheenjohtaja Anita Tuohino

Puhelin 050 338 5614

Sähköposti anita.tuohino@sok.fi

Toiminnanjohtaja Hanna Gorschnik

Puhelin 0201 235 380

Sähköposti kaj@ry.inet.fi

Jäsentietojen muutokset, valtakirjat ja jäsenmaksut

Akavan Erityisalat ry:n jäsenihteerit

sähköposti: etunimi.sukunimi@akavanerityisalat.fi

Palvelunumero 0201 235 370

Jaana Honni

Katja Kosonen

Mary Luokkamäki

Jäsenmaksut

Kääntäjien ammattijärjestön jäsenmaksu on 1 % päätoimen ennakonpidätyksen alaisista tuloista ja luontois-
eduista sekä Erityiskoulutettujen työttömyyskassan
maksamista etuuskista. Ammatinharjoittajilta ja yrittä-
jiltä jäsenmaksu on 170 euroa. Opiskelija maksaa jäsen-
maksua, jos hän on työssä 18 tuntia viikossa tai opetus-
alalla 8 tuntia viikossa. Ulkomailla työskentelevän
jäsenen ja eläkeläisjäsenen jäsenmaksu on 40 euroa
vuodessa.

Jäsenmaksu kattaa KAJ:n, Akavan Erityisalojen ja
työttömyyskassan palvelut. Lisää tietoa
www.kaj.fi/jäsenmaksu.

MUISTA ILMOITTA MUUTTUNEET JÄSENTIETOSI!

Lakiasiat ja työsuhdeneuvonta (Akavan Erityisalat)

Sähköposti: etunimi.sukunimi@akavanerityisalat.fi

Tuire Torvela, lakimies,
yksityissektori, ammatinharjoittajat 0201 235 356

Kari Eskola, lakimies, yksityissektori 0201 235 367

Helena Lamponen, lakimies, yksityissektori 0201 235 352

Harri Ikonen, lakimies,
kunta- ja valtiosektori 0201 235 353

Jaakko Korpisaari, asiamies,
kuntasektorin sopimukset 0201 235 363

Kalevi Juntunen, asiamies,
valtiosektorin sopimukset 0201 235 351

Arja Ahola, asiamies,
palkkatilastot, tutkimukset 0201 235 359

Työttömyysturva-asiat

Erityiskoulutettujen työttömyyskassa

Puhelin (09) 7206 4343

Puhelinajat ma-to klo 12-15

Asemamiehenkatu 2 C, 00520 Helsinki

www.erko.fi

Kajawa Käännösalan ammattilaisten ja opiskelijoiden järjestölehti

Julkaisija: Kääntäjien ammattijärjestö ry

Päätoimittaja: Hanna Gorschnik

Ulkoasu: Vesa A. Junttila, Public Design Oy

Painatus: Auranen Oy, Forssa

Painos: 2200 kpl

ilmestyy 4 kertaa vuodessa

Seuraava numero jäsenillä viikolla 46,
aineistopäivä 24.10.2008

Tässä lehdessä

Puheenjohtajalta 3

**Poiminta kansainvälisen kääntäjienpäivän
ohjelmasta** 4

**Asioimistulkki Mohsen Tavassoli pitää
kätet mullassa** 6

Miten johtaa asiantuntijaa? 8

Voimia ja virkeyttä vuorotteluvapaalta 10

Oikeustulkkkaus professionaalitumassa 13

Uusi keino avotoimistojen hiljentämiseen 15

Breikki kiireputkesta

Puheenvaihtajalta

Aamuni alkaa rauhallisella uinnilla melkein tyhjässä uima-altaassa, josta pulahdan ihanan viileään kylmäaltaaseen. Sen jälkeen aamiainen runsaasta buffet-pöydästä. Ei kiirettä lain. Aamiaisen jälkeen rentoutus ja venyttely. Tauon jälkeen ulkoiluvaatteet päälle ja kolmen vartin saunakävely-lenkille liikunnanohjaajan kanssa. Lenkin jälkeen uusi tuttavuus, chi ball. Sen jälkeen lounas.

Lounaan jälkeen hiotaan vuorovaikutus- ja viestintätaitoja. Tämän jälkeen ohjelmassa seuraa kuntonyrkkeilyä. Vielä ennen omaa yksityistä hierontaa pitäisi kuunnella ravintoterapeutin luentointia terveellisestä ja täysipainoisesta ruokavaliosta. Päivällinen ja omaan yksityiseen huoneeseen lepäämään. Mutta vain vähäksi aikaa, sillä seiskan uutisten jälkeen tapaan oman ryhmäni kamut hotellimme oman kerroksen aulassa. Keitetään kahvit, jutellaan ja pelataan Trivial Pursuitia.

Onko tämä unta vai viinien huumaa? Ei kumpaakaan, vaan irtiotto arjen työkiireistä viiden kokonaisen päivän ajan kerrallaan. Ei sähköposteja. Ei työpuheluita. On vain aktiviteettiä oman itsensä ja hyvinvoinnin hyväksi kuuden muun esimiehen kanssa Aslak-kuntoutuksessa.

Työterveyslääkäriini suositteli minulle vuoden 2007 keväällä esimiehille tarkoitettua Aslakia. Onko tämä Aslak Lapin poika vai se pelastushelikopteri? Ei kumpaakaan, vaikka tavallaan se pelastikin minut kiireen oravanpyörästä ja pysähdytti sopivasti miettimään ihan itsekkäästi omaa hyvinvointiani.

ASLAK eli ammatillisesti syvennetty lääketieteellinen kuntoutus on työelämässä mukanaoleville tarkoitettua Kelan järjestämää harkinnanvaraista varhaiskuntoutusta. Kursseja järjestetään ympäri Suomen eri ammattiryhmille työntekijöistä esimiehiin. Yleensä olemme noin viisikymppisiä, mutta mielestäni tänään yhä tärkeämpää on suunnata kursseja nuoremmille, jotta he jaksavat tehdä töitä täysipainoisesti yhä kiihtyvässä rytmisissä. Jos kiinnostuit asiasta, lisätietoa voit kysyä esimerkiksi työpaikkasi työterveyshuollosta tai Kelasta.

Kaksi viikon mittaista jaksoa on takanapäin. Tavoitteena on työnhallinnan, henkisen hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen omaksuminen ja ennenkaikkea liikunnan ilon löytäminen (kun se kuntosali on niin t y l s ä ...).

Odotan taas innolla syyskuussa alkavaa viimeistä Aslak-jaksoani – kavereiden tapaamista, kuulumisten vaihtamista, kokemusten jakamista ja ennen kaikkea sitä yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Puhkun intoa ja energiaa, kun tulen takaisin työmaalle. Keppijumppaohjeet ripustetaan seinään taukotilassa – ja sitten keppijumppamaan yhdessä. Kokeilkaa, se lisää työpaikan yhteishenkeä ja auttaa jumiutuneisiin niskoihin.

Tämän Kajawan teemana on "Breikki työputkesta". Oma ratkaisu löytyi Aslakista – suosittelen lämpimästi tätä vaihtoehtoa, jos haluaa vaihtelua tai jos uupumus uhkaa nujertaa, eikä jaksa/viitsi yksin aloittaa esim. kuntoilua.

Tsemppiä syksyn aktiviteetteihin,
terveisin Anita

Anita Tuomi

**Poiminta kansainvälisen
kääntäjänpäivän ohjelmasta:**

Finglish – teknisen viestinnän salakieli?

Nina Palmgren on tutkinut Pro gradu -työssään, miten englannin kieli on vaikuttanut suomalaisten teknisten viestijöiden kieli-identiteettiin, kielikäsitteisiin ja kielellisiin asenteisiin sekä suomen kielen asemaan teknisten viestijöiden monikulttuurisessa ympäristössä.

Kyselytutkimus osoitti, että kansainvälistymiskehityksen seurauksena tekniikan lingua franca toimiva englanti on jättänyt suomenkielisen teknisen viestinnän varjoonsa. Monikansallisissa tieto- ja viestintäteknologiayrityksissä lähes kaikki dokumentointi ja sisäinen viestintä hoidetaan yleensä englanniksi. Nina Palmgren toteaa tutkimuksessaan, että kun vieraalla kielellä pärjätään edes välttävästi, ei synny paineita kehittää omakielistä käsitteistöä.

Kirjoittaja- ja insinöörikollegoiden kanssa viestittäessä tekniset viestijät käyttävät yleisesti sekakielistä ammattislangia, finglishiä: ”Mä olin viime viikon lomalla, voisitko apdeitata sen riliisin tilanteen?”

Finglishiä käytetään, koska se koetaan helpoksi ja koska vakiintunut suomenkielinen terminologia puuttuu alalta. Tällöin kuitenkin omakielinen erikoisaviestintä ei kehity.

Englannin kieleen turvaudutaan silloinkin, kun voitaisiin käyttää suomea. Itsekin teknisenä viestijänä työskentelevän Palmgrenin mukaan anglismien käyttö on luonnollistunutta ja tietoista. Hän päätelee, että kyse on selkeästi asenteista: mukavuudenhalusta, välinpitämättömyydestä tai halusta sulkea muut ulkopuolelle.

Englantia äidinkielen kustannuksella

Monikansallisissa ICT-alan suuryrityksissä yritysjohto noudattaa pääomavetoista kielipolitiikkaa: jos halutaan säilyttää kilpailukyky maailmalla,

on joustettava vaikka äidinkielen kustannuksella. Äidinkieltä ei nähdä voimavarana vaan kulueränä. Suomenkielisen teknisen viestinnän kehittymistä jarruttaa globalisoitumista tukevan yritysjohton englanteskeinen viestintäpolitiikka, joka on muokannut alalla toimivien teknisten viestijöidenkin asenteita.

Kyselytutkimus osoitti, että useiden teknisten viestijöiden oma kielitietoisuus on yllättävän ohutta ja jäsentymätöntä. Vaikka valtaosin tutkimukseen osallistuneet suhtautuivat suomen kieleen myönteisesti, tutkimuksessa kävi ilmi, että äidinkielen arvoa oman persoonallisuuden, identiteetin kannalta ei ole sisäistetty tai ympäristössä olevien kielten työnjakoa ei ole tiedostettu. Palmgrenin mukaan havainto on yllättävä kielen analysointiin koulutettujen teknisten viestijöiden kohdalla.

Palmgren uskoo, että nuori, voimakkaasti kasvava ja monitaitoinen ammattikunta voi halutessaan ja tiedostaessaan valistuneen suomalaisen vastuun omista kielipoliittisista ratkaisuisista vaikuttaa omakielisen erikoisaviestinnän kehitykseen ja suomen kielen tulevaisuuteen paljonkin. Kyse on siitä, halutaanko englannille antaa ylivalta.

(HG)

Nina Palmgrenin esittelee tutkimustaan Kansainvälisenä kääntäjänpäivänä 4.10. Turun kirjamessuilla. Tutkielma on luettavissa osoitteessa <http://tutkielmat.uta.fi/tutkielma.phtml?id=17508>.

Kansainvälinen kääntäjänpäivä Turussa 4.10.2008

Sanalla sanoen – kääntäjä ja tulkki viestin välittäjänä

Kääntäjänpäivän tilaisuus järjestetään Turun kansainvälisten kirjajessujen yhteydessä Turun messukeskuksessa lauantaina 4.10.2008.

Ohjelma:

Kello 10.30–11.30 Auditorio 2

Seminaari: **Virallisesta auktorisoiduksi kääntäjäksi – mitä uusi laki tarkoittaa käytännössä?**

Kello 11.40 Agricola-lava *

Kääntäjänpäivän avausanat

Kello 12.00–17.00 Auditorio 2 *

Nina Palmgren: **Finglish – teknisen viestinnän salakieli?**

Marianna Sunnari: **Tulkkauksen kehitys asiantuntija-ammattiksi**

Timothy Binham, Kati Niemi ja Tina Young: **Mitä Euroopan komission kääntäjät tekevät Helsingissä?**

Teija Potenze: **Latinosaippuaa suomeksi televisioon**

Jukka Korpela: **Google kääntää – kuka vastaa laadusta?**

Kristiina Rikman: **Suomentaja menestyskirjailijan takana**

Maria Martzoukou ja Aida Krilavičienė: **Mika Waltarin romaanien kääntämisestä kreikaksi ja liettuaksi**

Liittojen puheenvuoro: **Kääntämisen nykytila Suomessa ja maailmalla**

* Esitykset tulkataan viittomakielelle.

Simultaanitulkkauksen voi tutustua SKTL:n messuosastolla A50.

Lisäksi kirja-, tiede- ja ruokamessujen ohjelmassa on runsaasti kääntämiseen liittyviä lavesityksiä. Lavaohjelmat löytyvät kirjajessujen sivuilta www.kirjamessut.fi.

Kello 18.00–22.00 Svenska klubben, Aurakatu 1 B, Turku

Ohjelmallinen iltajuhla

Kääntäjänpäivään osallistuvat KAJ:n jäsenet saavat lauantaina vapaan sisäänpääsyn Turun kirja-, tiede- ja ruokamessuille. Pääsylipun saa messukeskuksen aulaista kello 10.00–11.30 välisenä aikana näyttämällä Akavan Erityisalojen jäsenkorttia. Helsingistä yhteiskuljetuksella tulevat saavat lippunsa bussissa.

Ilmoittautumisohteet:

Ilalliskortti maksaa 35 euroa. **Ilmoittautumiset 26.9.2008 mennessä** Tellervo Perälä-Brunnsbergille, tellervo.perala@kolumbus.fi tai 040 744 7087.

Bussikuljetus Helsingistä Turkuun lähtee Rautatietoriilta kello 8.00. Ilmoittautumiset 26.9.2008 mennessä Hanna Gorschnikille, kaj@ryinet.fi, puh. 0201 235 380 tai 050 576 2553. Muualta kauem-paa tuleville SKTL:n ja KAJ:n jäsenille maksetaan 10 euron matkatuki.

Suomen kääntäjien ja tulkkiain liitto
www.sktil.net

Kääntäjien ammattijärjestö
www.kaj.fi

Suomen käännöstoimistojen liitto
www.sktoi.org

www.kirjamessut.fi

Auktorisoitujen kääntäjien tutkinnot syksyllä 2008

Auktorisoiduista kääntäjistä annetun lain (1231/2007) mukaiset tutkinnot pidetään lauantaina 13.12.2008 klo 8.30-17.00 Helsingissä, Maarianhaminassa, Oulussa, Savonlinnassa, Tampereella, Turussa ja Vaasassa. Tutkintoihin ilmoittaudutaan 31.10.2008 mennessä.

Tutkintojen käännöstehtävien kohdekieli on suomi, ruotsi tai saame. Käännöstehtävien lähdekieli voi olla englanti, espanja, hollanti, puola, ranska, romania, ruotsi, saksa, suomi, turkki, venäjä tai viro.

Tutkintomaksu on 210 euroa. Maksukuitti on liitettävä ilmoittautumiskirjeeseen.

Lisätiedot, ilmoittautuminen ja maksuohjeet

www.oph.fi >Auktorisoidut/Viralliset kääntäjät

Asioimistulkki Mohsen Tavassoli:

Asioimis- tulkkauksen koulutuksessa kehitettävää

Kääntäjä ja tulkki **Mohsen Tavassoli** toimii suunnittelijana Helsingin seudun asioimistulkikeskuksessa. Hänen työnsä painopiste on kouluttamisessa ja rekrytoinnissa. Lisäksi hän pyrkii vaikuttamaan alan koulutukseen.

RITVA SIIKAMÄKI

Asioimistulkkauksen on ennen kaikkea viestinnän erikoisosaamista, sanoo Mohsen Tavassoli.

Paikka Suomesta löytyi nopeasti

– Tulin Suomeen kiintiöpakolaisena Iranista. Olin Turkissa turvapaikan hakijana muutaman vuoden kunnes minulle myönnettiin pakolaisasema. Toivoin pääseväni ranskankieliseen maahan, mutta se ei järjestynyt. Pääsin sen sijaan Suomeen ja tulin Jyväskylään lokakuun alussa vuonna 1990, kertoo Mohsen Tavassoli alkutaipaleestaan suomalaisessa yhteiskunnassa. Nyt hän asuu Helsingissä perheineen.

Kun Mohsen tuli Suomeen, hänellä oli takanaan kotimaassaan Iranissa suoritettuja ranskankielisen kaunokirjallisuuden kääntämisen opintoja. Hänen kieliyhdistelmälleen persia-ranska ei tietenkään ollut kysyntää Suomessa. Kielten, kääntämisen, tulkkauksen ja kirjallisuuden opinnot olivat kuitenkin hyvä tausta suomen kielen teho-opinnoille ja Mohsen oppi nopeasti suomen kielen. Opittuaan suomen kielen perustaidot Mohsen kävi asioimistulkkauskurssin Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksessa.

Persia tulkkauskielenä Muuramessa

Laman keskellä Mohsen löysi kuin löysikin koulutustaan vastaavaa työtä noin vuoden kuluttua siitä, kun oli laskeutunut suomalaiseen talven harmautteen olosuhteisiin nähden keveissä asusteissa. Mohsen sai asioimistulkin paikan, kun Muurameen tuli persian kieltä äidinkielenään puhuvia kiintiöpakolaisia, joille tarvittiin tulkkauspalveluja. Kokopäiväisen pestin päätyttyä Mohsen toimi vähän aikaa freelancerina ja jatkoi samalla opiskelua, kunnes sai vuonna 1993 paikan asioimistulkkinä Jyväskylän kaupungin ulkomaalaistoimiston tulkkauspalvelut-yksiköstä. Siitä muodostettiin myöhemmin Keski-Suomen tulkkeskus, jossa Mohsen toimi vastaavana tulkkinä useita vuosia.

Mohsen muutti perheineen pääkaupunkiseudulle vuonna 1998 ja jatkoi töitä asioimistulkkausparissa tulkkiopettajana Helsingin seudun asioimistulkkeskuksessa, joka toimii Vantaalla. Se on Suomen suurin asioimistulkkeskus. Nykyisin keskus välittää tulkkauspalveluja noin 70 kielen ja suomen välillä. Viime vuonna kertyi peräti 50 000 tulkkaustuntia, kun vastaava luku oli 5000 vuonna 1995.

Mohsen katsoo, että asioimistulkkaus-alalla on tapahtunut paljon hyvää kehitystä viime vuosina.

Palvelun käyttäjät – sekä viranomaiset että maa-
hanmuuttajat – ovat oppineet käyttämään asioimis-
tulkkeja entistä paremmin. Helsingin seudun asi-
oimistulkkeseksin tärkeänä palvelumuotona on
myös asiakkaiden kouluttaminen. Koulutusta an-
neetaan tulkin tilaamisesta, tulkin välityksellä toimimi-
sesta ja tulkin roolista asioimistulkkaustilanteessa.
Myös kulttuurien välisen viestinnän koulutus edes-
auttaa asioimistulkkaustilanteiden sujumista luon-
tevasti. Koulutus tulkin kanssa toimimisesta kuuluu
osana joidenkin sosiaali- ja terveydenhuollon am-
mattikorkeakoulujen opintoihin, samoin joidenkin
lääketieteellisten tiedekuntien opintoihin.

Kulttuurien tuntemus auttaa katsomaan eri silmin

– On hyvä valmentaa eri alojen ammattilaisia asioi-
mistulkkaustilanteisiin, joita he väistämättä koh-
taavat työssään, painottaa Mohsen. Kyse ei ole pel-
kästään kieleen ja tulkin kanssa toimimiseen liitty-
vistä kompastuskivistä. Kulttuurieroista on syytä ol-
la tietoinen, jotta asiointi sujuu ja jotta asioita ei tul-
kita omasta kulttuurista käsin. Eri tapoja kohdata
toisiaan ja viestiä ei voi eikä pidä pyrkiä asettamaan
paremmuusjärjestykseen.

Hän kuvailee, miten hänen kotikulttuurinsa
edustaja voi hämmentyä suomalaisesta suoraan asi-
aan -tyylistä vaikkapa lääkärisä käydessään. Lää-
käri voi epäillä tulkin osaamista, kun saa ”suoma-
laiskansallisen”, varsin yksikantaisen vastauksen si-
jaan kuulla monipolvisen elämäntarinan ja sairaus-
kertomuksen. Sen tulkkaus vie aikaa, ja lääkäri vil-
kuilee tiuhaan kelloaan.

Mistä wolofin tulkki?

Tulkkien saatavuus harvinaisissa kielissä ontuu Suo-
messä yhä. Asioimistulkkauspalvelujen tarve kasvaa
jatkuvasti ja erityisesti hyvin harvinaisten kielten
tulkkausten järjestäminen on haaste.

– Kun tarvitaan esimerkiksi wolofin tulkki, Keltaiset
Sivut eivät pursua tarjokkaita, joilla olisi tulkin am-
mattitaito, toteaa Mohsen. Suomi on nuori tulkkaus-
ja käännöskielenä. Esimerkiksi Isossa-Britanniassa
olisi todennäköisemmin löydettävissä joku Senega-
lista muuttanut ammattitaitoinen koulutettu tulkki.

Mestari-kisälli-järjestelmä toimii

Mohsen kertoo, että pitkäjänteisellä työllä löytyy ja
saadaan koulutettua asioimistulkkeja varsin ”eri-

koisille” kielille. Hänen mielestään on kuitenkin pu-
laa ihmisistä, joilla on todella edellytyksiä toimia
tulkkina. Asioimistulkkaus on ennen kaikkea vies-
tinnän erikoisosaamista. Työn eettiset säännöt on
sisäistettävä ja tunnettava, jotta voi toimia amma-
tissa pätevästi. Tositoimii asioimistulkkina ei pääs-
tetä ketään ”keskenpäisenä”; asioinnin onnistu-
mista ei riskeerata. Ohjaava tulkki kantaa vastuun
opastamisesta ja tilanteiden sujumisesta sekä arvioi
suoritumista. Mohsen katsoo, että vastaava mes-
tari-kisälli-järjestely helpottaisi monia vastavalmis-
tuneita tulkkeja ja kääntäjiä uran alkuvaiheessa.

Kädet hyvä pitää mullassa

Koulutuksen ohessa Mohsen tekee itse asioimis-
tulkkausta, koska hänen mielestään ote työhön säi-
lyy parhaiten sitä tekemällä. Hän toimii alan kehiti-
miseksi Kääntäjien ammattijärjestön edustajana
asioimistulkin tutkintotoimikunnassa, nykyisin toi-
mikunnan puheenjohtajana. Hän pitää asioimistul-
kin näyttötutkintoa toimivana järjestelmänä. Kehi-
tettävää riittää kuitenkin asioimistulkkausten kou-
lutuksessa. Mohsen rinnastaa puhuttujen kielten
asioimistulkkausten viittomakielen tulkkaukseen.
Hän katsoo, että ammattikorkeatasoinen koulutus
soveltuisi molempiin tehtäviin.

Suomessa hyvä asua

Mohsen pitää työstään asioimistulkkausten paris-
sa, vaikka välillä on kovin kiireistä ja haastavia ti-
lanteista. Hän viihtyy Suomessa perheineen. Yhteys
Iranissa asuviin sukulaisiin on valitettavasti lähinnä
puhelinkeskustelujen varassa. Hän kertoo, ettei hän
edelleenkaan voi matkustaa Iraniin, joten hän tapasi
vanhempiaan ja sisartaan ensi kertaa 23 vuoteen vii-
me kesänä Turkissa, jolloin viikon aikana käytiin lä-
pi kuulumiset yli kahdenkymmenen vuoden ajalta.
Mohsen pitää yllä yhteyttä äidinkielenensä kehityk-
seen seuraamalla persiankielisiä lehtiä mm. inter-
netistä ja lukemalla paljon. Tukholmassa sijaitsee lä-
hin iranilainen kirjakauppa, josta Mohsen kuljettaa
luettavaa usein Suomeen. Hänen rakas harrastuk-
sensa, lukeminen, on saanut uusia ulottuvuuksia:
monet vanhat persialaiset kirja-aarteet, jotka olivat
aiemmin saatavilla ainoastaan tutkimuskäyttöön,
ovat nyt Mohseninkin iloksi nähtävillä netissä.

Ritva Siikamäki

Kehittyvä asiantuntijuus ja sen johtaminen

Yhä useampi palkansaaja työskentelee erilaisissa tieto- ja asiantuntija-ammateissa. Kaikilla akavalaisilla ammattiryhmillä on oma erityinen asiantuntija-alansa, johon tarvittava ammattitieto ja -taito hankitaan pitkän koulutuksen ja sitä täydentävän työkokemuksen kautta. Asiantuntijatyön lisääntyessä tulee työlainsäädännön, työn organisoinnin sekä johto- ja esimiestyön seurata mukana kehityksessä.

Asiantuntijatyön luonne

Talouden ja elinkeinorakenteen muutosten myötä työelämään on syntynyt suuri joukko uusia, pitkää koulutusta ja asiantuntijatasoa osaamista edellyttäviä töitä. Asiantuntijatyön ydin on vankka jonkin erityisalan ammattitieto, mikä useimmiten hankitaan tiedepohjaisen korkeakoulutuksen avulla.

Tätä koulutusta on vaikea, usein mahdotonta, korvata pelkällä käytännön työkokemuksella. Asiantuntijaksi tullaan kuitenkin vasta sitten, kun ammattitiedon päälle on hankittu riittävästi alan työkokemusta.

Olenainen osa asiantuntijatyön ammattitaitoa on itsenäinen työote tai -orientaatio. Työ edellyttää tekijältään itsenäistä kykyä hankkia, koota ja välittää asiantuntijatasoista tietoa. Lisäksi asiantuntijan tulee osata itsenäisesti muotoilla ratkaisua vaativat ongelmat, kehittää erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja ja tehdä itsenäisiä päätöksiä. Olenainen osa asiantuntijan ammattitaitoa ja vastuuta on kyky toimia ammattieettisesti.

Asiantuntijatyö kuormittaa

Asiantuntijatyö kuormittaa tekijäänsä eri tavalla kuin teollisuuden tai palveluammattien suorittava työ. Asiantuntijatyön henkinen kuormitus liittyy paljolti itse työhön, työn vaatimaan pitkäjänteisyyteen ja sen edellyttämiin vaikeisiin ongelmanratkaisuihin.

Työn vaativuutta lisää talouden ja työelämän kansainvälistyminen sekä tiedon ja informaation tulva. Yksi keskeisistä asiantuntijatyön vaatimuksista onkin kyky erottaa tieto informaatiosta.

Monissa asiantuntijatehtävissä myös työssä tarvittava ammattitieto vanhenee ja uusiutuu kiihtyvällä vauhdilla. Työntekijän tulee omata ammattitaitoa myös siinä, että hän itse kykenee tunnistamaan ne osaamisensa aukkojaikat, jotka hänen on täydennettävä hankkimallaan lisäkoulutuksella.

Asiantuntijat toimivat usein monissa erilaisissa työryhmissä, hankkeissa ja verkostoissa. Eri hankkeiden ja projektien aikataulut voivat kulkea limitäin ja päällekkäin, jolloin työssä syntyy väistämättä kiire- ja kuormitushuippuja. Säilyttääkseen tunteen oman työnsä hallinnasta, työntekijä joutuu silloin tällöin venyttämään työpäiviään tai työviikkojaan.

Stressiä ja ylikuormittumista syntyy erityisesti niissä tilanteissa, joissa työehdot, työn organisointi tai esimiestyö eivät riittävästi tue työntekijää selviytymään vaikeista työtehtävistä tai työn vaatimista kuormitushuipuista. Asiantuntijatyössä kuormitus kohdistuu henkiseen kapasiteettiin ja aivoihin.

Väitän, että suomalaisessa työelämässä ei edelleenkaan riittävästi tunnisteta tai ymmärretä henkiseen ylikuormitukseen liittyvää oireilua. Pitkään jatkunut henkinen ylikuormitus vaatii riittävän pitkiä suvantovaiheita ja lepoa, jotta työntekijällä olisi mahdollisuus uusintaa työkykynsä.

Vasta aivan viime vuosina on herätty huomaamaan työntekijöiden loppuun palamisesta ja masennuksesta aiheutuvat unihäiriöt, masennuslääkkeiden runsas käyttö, pitkät sairauslomat ja mie-

lenterveysystistä myönnettyä työkyvyttömyyseläkkeet. Näissä tilastoissa on aivan liian suuri määrä korkeasti koulutettuja asiantuntijoita.

Keinona joustavat työn tekemisen muodot

Kaikessa työelämän kehittämisessä ja lainsäädännössä tulee lähtökohdaksi ottaa lisääntyvä asiantuntijatyö. Työaikasäännöksiä tulee nykyaikaistaa. Liikkuva työ, matkustaminen ja muu työpaikan ulkopuolella tehtävä työ lisääntyvät. Työhön käytettyjen todellisten työtuntien seuranta on vaikeaa. Siksi työorganisaatioissa tarvitaan työaikaohjelmia ja uuden tyyppisiä työajan seurantarjestelmiä.

Työaikapankit ovat yksi parhaista, asiantuntijatyöhön sopivista työaikaohjelmista. Työntekijä voi tehdä tietyn ajan pitkää työpäivää tai -viikkoa. Jos työpaikalla on käytössä työaikapankki, työntekijä voi halutessaan tallettaa tehdyt ylityöt työaikapankkiin ja käyttää tuntisäästönsä myöhemmin - esimerkiksi pidempinä vapaina.

EIJA HILTUNEN

Myös vuorotteluvapaa tarjoaa varteenotettavan keinon toipua pitkäkestoisesta henkisestä kuormituksesta. Vuorotteluvapaa laki on toistaiseksi väliaikainen ja vapaan pitämistä koskevat anomukset on tehtävä vuoden 2009 loppuun mennessä.

Myös etätöiden tarjoamia mahdollisuuksia voitaisiin hyödyntää nykyistä enemmän. Erityisesti asiantuntijatyössä on mahdollista organisoida ja keskittää työn eri vaiheita siten, että vaativat, keskittymistä edellyttävät työn vaiheet voidaan siirtää rauhalliseen ympäristöön pois tavanomaisesta toimiston arjesta ja kokousrutiineista.

Asiantuntijuus ei kehity patkätöillä

Pitkäjänteistä sitoutumista vaativaan asiantuntijatyöhön määräaikaisuus sopii vain hyvin poikkeuksellisissa tilanteissa. Jos työ edellyttää työntekijältä korkeaa motivaatiota, sitoutumista ja ammattietiikkaa, vaatimukset ovat ristiriidassa lyhytkestoisien patkätöiden kanssa. Määräaikaisten palvelussuhteiden käyttö tulee rajoittaa tilanteisiin, joissa työn määräaikaisuudelle on selvä lainmukainen peruste.

Turvana ammatillinen osaaminen

Kansainvälistymisen ja koulutustason nousun myötä ammatillisen osaamisen kehittämisestä on tulossa yhä tärkeämpi asiantuntijatyötä tekevien työhyvinvoinnin edistämisen keino. Se on keino turvata työntekijälle tunne siitä, että hän hallitsee oman työnsä ja työn asettamat vaatimukset. Tämä auttaa työntekijää jaksamaan ja jatkamaan.

Tiettyyn asiantuntija-alaan pohjautuva tieto vanhenee kiihtyvällä vauhdilla. Työt työpaikoilla on mitoittettava siten, että työntekijällä on riittävästi mahdollisuuksia irrottautua päivittäisistä työtehtävistään täydentääkseen ammattitietoaan ja taitojaan.

Asiantuntijatyön johtamista kehitettävä

Uudet johtamisen ja esimiestyön osa-alueet, kuten työaika-, ikä- ja projektijohtaminen vaativat esimieltä aivan uudenlaisia taitoja ja osaamista. Työyhteisössä esimiestyölle on varattava sen vaatima aika. Lisäksi työpaikoilla on oltava riittävästi henkilöstöhallinnon erityisosaamista.

Ulla Aitta
työelämän tutkija, Akava

Vuorotteluvapaata voisi kutsua työntekijän välivuodeksi – se tarjoaa mahdollisuuden ottaa etäisyyttä työhön.

Voimia ja virkeyttä vuorotteluvapaalta

Vuorotteluvapaan tarkoituksena on toisaalta tarjota vuorotteluvapaalle lähtijälle tauko työntekoon ja siten edistää jaksamista, toisaalta antaa työttömänä olevalle työnhakijalle mahdollisuus saada työkokemusta. Työnantajalle vuorottelujärjestely voi tuoda uutta osaamista työyhteisöön.

Sopimus työntekijän ja työnantajan välillä

Työntekijä ja työnantaja laativat vuorottelujärjestelystä vuorottelusopimuksen, jonka perusteella työntekijä vapautuu määräajaksi palvelussuhteeseen kuuluvista tehtävistä. Sopimuksessa määritellään vuorottelun kesto, alkamis- ja päättymisaika ja siinä työnantaja sitoutuu palkkaamaan työttömänä olevan työnhakijan sijaiseksi vastaavaksi ajaksi. Sijaiseksi tulee palkata ensisijaisesti nuori tai pitkäaikaistyötön tai korkeakoulu- tai ammattitutkinnon äskettäin suorittanut henkilö. Työntekijällä on vuorotteluvapaan jälkeen oikeus palata aikaisempaan tai siihen rinnastettavaan tehtävään.

Vuorotteluvapaalle lähtijä voi päättää vapaasti, mitä tekee vuorotteluvapaallaan. Lepoa, vaihtelua ja virkistäytymistä voi hakea monin eri tavoin, esimerkiksi kouluttautumalla tai omistamalla aikaa mieleiselle harrastukselle tai perheelleen. Vuorotteluvapaa on monelle terveyden ja hyvinvoinnin hoitamisen sekä elämänarvojen pohdinnan aikaa. Vuorotteluvapaan kesto on vähintään 90 kalenteripäivää yhtäjaksoisesti ja enintään 359 kalenteripäivää. Vuorotteluvapaan voi pitää useammassa jaksossa, mutta tästä on sovittava vuorottelusopimuksessa ennen vapaan alkamista.

Työssäoloedellytykset vuorotteluvapaan taustalla

Vuorottelukäytäntö perustuu vuorotteluvapaalaikiin, jota sovelletaan työ- tai virkasuhteessa ja siihen verrattavassa palvelussuhteessa olevaan henkilöön. Vuorotteluvapaalle jääminen edellyttää joko kokoaikaista työntekoa tai yli 75 % työaikaa kokoaikaisen työntekijän työajasta. Vuorotteluvapaa hakevalla tulee olla kymmenen vuoden työhisto-

ria ennen vuorotteluvapaan alkamista. Työhistoriaa laskettaessa otetaan huomioon eläkevakuutettu työ, jota henkilö on tehnyt täytettyään 18 vuotta. Lisäksi edellytetään, että henkilö on työskennellyt saman työnantajan palveluksessa ennen vuorotteluvapaata yhtäjaksoisesti vähintään 13 kuukautta, johon voi sisältyä yhteensä enintään 30 päivän palkaton poissaolo. Sairaudesta tai tapaturmasta johtuva poissaolo rinnastetaan työssäoloon. Enintään neljäsosa työhistoria-ajasta voi olla ns. työntekoon rinnastettavaa aikaa, eli aikaa, jolta on maksettu esim. äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa.

Vuorottelukorvaus on osa työttömyyspäivärahasta

Vuorotteluvapaa merkitsee taukoa töihin, samoin säännöllisiin palkkatuloihin. Vuorotteluvapaan ajalta voi kuitenkin saada vuorottelukorvausta, jonka suuruus on 70 % siitä työttömyyspäivärahasta, johon olisi oikeus työttömäksi jäädessään. Jos työhistoriaa on kertynyt 25 vuotta ennen vuorotteluvapaalle jäämistä, vuorottelukorvaus on 80 % työttömyyspäivärahasta.

Jos vuorottelija on ollut vähintään 10 kuukautta työttömyyskassan jäsenenä ennen vuorotteluvapaan alkamista, korvaus lasketaan ansiosidonnaisesti päivärahasta. Muutoin korvaus lasketaan peruspäivärahasta ja korvauksen maksaa Kela. Vuorottelukorvaus on veronalaista tuloa, mutta veroprosentti toki laskee palkkatyön tulojen verotuksesta.

Työn tekeminen vuorotteluvapaan aikana

Vuorotteluvapaan perusidea on tukea työssä jaksamista, joten työntekoon sen aikana ei erityisesti ”kannusteta”. Työn tekemistä ei ole kuitenkaan kielletty vuorotteluvapaan aikana. Vapaan aikana saadut palkka- ja muut työtulot pienentävät vuorottelukorvausta niin, että sen perusteeksi tulee ns. soviteltu päiväraha. Vuorotteluvapaan aikana voi opiskella, mutta opintotukea ei voi saada.

Suosittu järjestely, silti kokeilu

Nykyiset määräykset vuorotteluvapaasta tulivat voimaan vuonna 2007 ja ovat voimassa vuoden 2009 loppuun asti. Vuorotteluvapaan suosio on kasvanut. Vuorotteluvapaata käyttävät erityisesti julkisella sektorilla työskentelevät henkilöt, vuorottelijoiden keski-ikä on hieman yli 40 vuotta ja naiset ovat enemmistönä vuorotteluvapaan käytössä. Järjestelmä on kuitenkin edelleen kokeilu. Vuorotteluvapaajärjestelmän tulevaisuus liittyy sosiaaliturvan kokonaisuudistukseen, joka on paraikaa pohdittavana sosiaaliturvan uudistuskomiteassa.

Mitä tehdä jos vuorottelu kiinnostaa?

Jos vuorotteluvapaalle jääminen houkuttelee, selvitä hyvissä ajoin ennen vuorotteluvapaan hakemista, oletko oikeutettu vuorottelukorvaukseen. Muun muassa työhistorian riittävyys tulee selvittää. Ota yhteyttä ensimmäiseksi liiton jäsenihteereihin, niin saat selville, oletko oikeutettu vuorotteluvapaaseen.

Ritva Siikamäki

Kääntäjä **Agneta Åfeldt** on parhaillaan vuorotteluvapaalla, joka alkoi heinäkuussa ja jatkuu marraskuun loppuun asti. Agneta tunsi tarvetta pitää taukoa työnteossa, sillä hän on toiminut yli 25 vuotta kääntäjänä Valtioneuvoston kansliassa. Viime vuosina hän on tehnyt osin etätöitä kotonaan Pyhtäällä.

Vuorotteluvapaansa aikana Agneta keskittyy vanhan puutalonsa peruskorjaukseen. Tavoitteena on kunnostaa talo ympärivuotiseksi asunnoksi. Korjaus etenee hyvin ja sitä tehdään pieteetillä vanhojen piirustusten mukaan, sillä Agnetan terijokelaishuvila on suojelukohde. Tällaisen vaativan peruskorjaushankkeen hoitaminen olisi Agnetan mielestä

stressaavaa työnteon ohessa, sillä korjaustyöhön liittyy paljon selvittävää, sovittavaa ja tarkistettavaa. Hän on tyytyväinen vuorotteluvapaajärjestelyyn – tiukasta taludesta huolimatta.

Agneta luottaa korjaustöissä ammattilaisten osaamiseen. Puuhaa on riittämiin siitä huolimatta. Hän iloitsee siitä, ettei remontissa ole tullut ikäviä yllätyksiä, vaikka vuosien varrella talossa on ollut pieniä vesivahinkoja ja taloa on remontoitu jonkun verran. Agneta uskoo, että peruskorjaus valmistuu hänen vapaansa aikana. Niinpä hän voi jatkossa asua talvellakin mukavasti ja tehdä kääntäjän työtä vanhassa talossaan.

AGNETA ÅFELDT

ENEMMÄN JÄSENIÄ, ENEMMÄN ETUJA.

Lähes 22 000 jäsenemme painovoima on merkittävä: pystymme entistä paremmin valvomaan ja edistämään jäsentemme etuja työelämässä ja palkkauksessa, muutos- ja ongelmatilanteissa sekä koulutuksessa.

LISÄÄ JÄSENIÄ, LISÄÄ PAINOVOIMAA!

Suosittele työ- tai opiskelukaverillesi sekä ystävillesi KAJ:n ja Akavan Erityisalojen jäsenyyttä. Teet sen helposti osoitteessa www.akavanerityisalat.fi/jasen. Liittyneistä jäsenistä sekä sinä että uusi jäsen saatte lahjan. Osallistut myös matkalahjakorttien arvontaan.

Selvitys aloittaa kehitystyön:

Oikeustulkkauksesta tulevaisuudessa järjestäytynyt ammatti

Kun Suomessa oikeuskäsittelyssä tarvitaan tulkkausta, asianosaiset joutuvat eri asemaan sen mukaan, minkä tasoinen tulkkaus heille pystytään järjestämään, todetaan opetusministeriön toimeksianosta keväällä 2008 laaditussa selvityksessä oikeustulkkauksen tilasta Suomessa. Oikeustulkkauksen asiantuntijoista koostuneen selvitysryhmän mielestä oikeustulkeille pitää luoda oma koulutus ja laatia nyt puuttuvat oikeustulkin pätevyyskriteerit.

Lakiin perustuva oikeus oman kielen käyttöön ja tulkkaukseen ei aina toteudu oikeuskäsittelyssä – milloin syynä on tarvittavan kielen tulkkien saatavuus, tai tulkkausta hoitavan ammatti- tai kielitaito ei ole tehtävän vaatimalla tasolla. Pahimmillaan oikeustulkkaukseen liittyvät puutteet maassamme voivat muodostaa uhkan henkilöiden oikeusturvalle.

Selvityksen mukaan epäkohtien taustalla on koulutuksen, toimivan tulkkien rekrytointijärjestelmän ja oikeuskäsittelyn eri osapuolten yhteisten toimintasaantöjen puute. Oikeustulkkauksen tilaa kartoittanut selvitys on ensimmäinen vaihe oikeustulkkauksen kehittämistarpeita ja toimenpiteitä koskevassa opetusministeriön suunnitelmassa.

Koulutusta tulkeille ja viranomaisille

Selvityksessä todetaan, että vaikka tulkkien peruskoulutus antaa hyvän perustan myös oikeustulkkinä toimimiseen, oikeustulkkauksen koulutusta on syytä vankentaa ja laajentaa. Nykyisellään oikeus-

tulkkaukseen perehdyttävät opinnot ovat melko suppeita ja tarjolla vain tietyissä kielissä.

Asiantuntijaryhmän mielestä myös tulkkveja käytäviä viranomaisia pitää kouluttaa, jotta nämä ymmärtävät tulkin työn lähtökohtia ja miten tulkin kanssa toimitaan eettisesti ja teknisesti oikein.

Raportissa esitetään, että oikeustulkeille laaditaan auktorisointijärjestelmä auktorisoidun kääntäjän järjestelmän mukaisesti, jolloin tulkin ammattitaito määriteltäisiin. Vain koulutuksen ja auktorisoinnin kautta voidaan vaikuttaa siihen, että oikeustulkkauksesta tulee vakiintunut ja järjestäytynyt ammatti, jota voidaan valvoa.

Tulkit töihin tulkkiluettelosta

Nykyisellään tulkkien rekrytointi ei ole järjestelmällistä. Poliisilla ja eri tuomioistuimilla on omat listansa tulkeista, joita he käyttävät. Tulkkien pätevyyttä ei välttämättä ole varmennettu mitenkään, ja kuka tahansa on voinut ilmoittautua tulkiksi. Toisinaan viranomainen on erheellisesti pitänyt virallisen kääntäjän tutkinnon suorittamista riittävänä tai välttämättömänä kriteerinä oikeustulkkinä toimimiselle, raportti paljastaa.

Asiantuntijaryhmä esittää, että tulkkien tilaamisen perusteet yhtenäistetään ja että laaditaan valtakunnallinen, virallinen tulkkiluettelo.

Myös tulkkien työolosuhteisiin esitetään parannuksia. Asiantuntijaryhmä esittää selvitettäväksi mm. tulkin toimimista anonyyminä oikeudenkäynneissä ja teknisten apuvälineiden käytön tarpeet, mahdollisuudet sekä tulkkausteknologian käytön vaikutukset.

(HG)

Oikeustulkkauksen selvityshanke -raportti on luettavissa KAJ:n internetsivulla osoitteessa www.kaj.fi.

Unohtuuko kulttuuri?

– Akavan Erityisalojen kuntavaalikierrros

Akavan Erityisalat haastaa tulevat kuntapäätäjät kulttuurikeskusteluun viidessä kaupungissa.

- Kuinka ehdokkaat kehittäisivät kaupunkinsa kulttuuripalveluja?
- Onko kulttuuri kaupungin vetovoimatekijä ja hyvinvoinnin tuottaja?
- Miksi kulttuurialan henkilöstön arvostus ei näy palkassa?

Akavan Erityisalojen kulttuuripaneelit seuraavilla paikkakunnilla:

ti 9.9.	Helsinki (Ateneum)
ke 17.9.	Tampere (Pääkirjasto Metso)
ti 23.9.	Turku (Forum Marinum)
to 25.9.	Joensuu (Carelicum)
ti 30.9.	Oulu (Teatteri)

**Yleisölle avoimet tilaisuudet alkavat klo 17.
Tule kysymään suurimpien puolueiden ehdokkaita!**

Lisätietoja:
www.akavanerityisalat.fi

Akavan Erityisalat edustaa kunta-sektorin kirjasto-, museo-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen korkeastikoulutettuja asiantuntijoita ja esimiehiä.

Uusi työkalu avotoimistojen akustiseen suunnitteluun

Avotoimistojen häiritsevänä koettuun meluun on kehitetty Työterveyslaitoksessa uusi suunnittelutyökalu. Sen avulla voidaan aiempaa helpommin ohjata avotoimistojen akustista suunnittelua. Työkalu soveltuu avokonttoreita suunnittelevien käyttöön.

Työkalun avulla häiritsevät äänet voidaan vaimentaa oikealla tavalla. Uusi malli kertoo puheäänien voimakkuuden ja erottuvuuden millä tahansa etäisyydellä puhujasta.

Välittömiä kontakteja ja vuorovaikutusta korostavien avokonttorien haittana on meluisuus ja erityisesti puheäänien liiallinen kuuluminen. Puheäänien häiritsevät keskittymistä vaativaa työtä ja huonontavat työsuoritusta oleellisesti.

Uusi malli laskee automaattisesti puheensiirtoindeksiä, joka kuvaa sitä, kuinka hyvin puhe erottuu avotoimistossa ja kuinka paljon puhelut tai muu puhe häi-

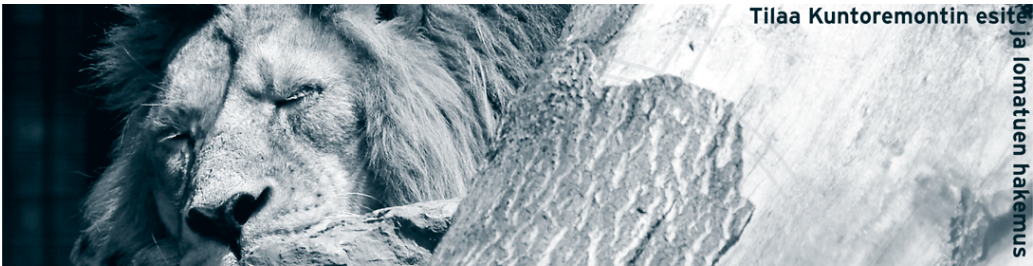
ritsevät työntekoa. Puheensiirtoindeksiä tunteminen on oleellista, koska sillä on selkeä yhteys työn tuottavuuteen. Mitä paremmin naapurityöpaikasta kuuluvat turhat puheäänit erottuvat, sitä enemmän työtehoa menetetään. Ääniympäristön parantamiseksi tehdyt investoinnit maksavat itsensä nopeasti takaisin parempana työtehona.

Avotiloimiston akustinen suunnittelu on ollut sopivien työkalujen puuttuessa vaikeaa. Uuden suunnittelutyökalun avulla avotoimistojen akustiikka voidaan suunnitella sellaiseksi, että ääniolosuhteet ovat miellyttävät, puheäänit vaimenevat nopeasti eivätkä häiritse työsuoritusta.

Mallissa voidaan tilan kokoa, pintojen vaimennuksia ja kalusteiden korkeutta muuttaa vaivattomasti. Uutta tässä on myös mahdollisuus ottaa puheen voimakkuus huomioon. Samoin siinä voidaan valita myös taustäänien voimakkuus. Sopiva taustäänin peittäminen hyvin häiritsevän puheen, mutta ei itse häiritse.

Työkalu on vapaasti saatavana Työterveyslaitoksen www-sivuilta osoitteessa

www.ttl.fi/avotoimistoakustiikka

Tilaa Kuntoremontin esite

ja lomatuken hakemus

Kuntoremontti - aikaa itselle

A
lomat

Rentouttava ja aktiivinen Kuntoremontti on irtiotto arjesta. Syksyllä 2008 on tarjolla laadukkaita lomaa terveyskylpylässä, kuntoutumiskeskustoissa tai urheilupuistoissa. Valittavana on myös teemakuntoremonttilomia.

- :: Lomalla testataan fyysinen kunto, kartoitetaan liikunta- ja ravintotottumukset sekä liikutaan yhdessä. Aikaa on myös lepoon ja hoitoihin.
- :: Kahden vuorokauden Terveystreffeillä tarkistetaan onnistuiko Kuntoremontti.
- :: Kuntoremontin lomatuksi on 330 euroa ja Terveystreffien tuksi on 130 euroa.

www.a-lomat.fi

A-lomat ry | Ratamestarinkatu 11 00520 Helsinki | puh. 020 111 2770 (arkisin 9-12) faksi (09) 145 706 | info@a-lomat.fi

**HUMANISTI
UIRA
2008**
MAAILMA TÄYNNÄ MAHDOLLISUUKSIA

HUMANISTIN OMA URAPÄIVÄ

Paikka Vanha Ylioppilastalo Helsingissä
Ajankohta torstai 6.11.2008 klo 10-17

Tapahtumassa neljä urapolkua:

Klassinen polku tulkitaan suomalaiselle viittomakielelle,
puhujina mm. Raisa Rauhamaa, Lassi Saressalo ja Anja-Tuulikki Huovinen

Kansainvälinen polku tulkitaan suomalaiselle viittomakielelle,
puhujina mm. Heli Satuli, Kristiina Antinjuntti

Luova polku puhujana mm. Dome Karukoski

Liike-elämän polku puhujina mm. Helka Pirinen, Rami Kangas

Aiheinaan mm. Miten välttyä työkulttuurishokilta Euroopassa?
Mitä on tulkin työ monikulttuurisessa työympäristössä?

Humanistin vahvuudet business-elämässä

- Museoliitto ja kansainvälisyys
- Lakimies neuvoo
- Minustako yrittäjä/ammattinharjoittaja? -tietokulma
- Palkkaneuvontaa
- CV-piste
- Työnantajatori

Iltaohjelma 19-22 esiintyy mm. Plutonium 74

ILMOITTAUTUMINEN www.humanistiura.fi

JÄRJESTÄJÄT

YHTEISTYÖSSÄ Hgin humanistinen tiedekunta, Humanisticum ry, Humanitas ry, Humanistinen kiltä, SuHol ja HOL

Työvoimatoimisto
Helsinki/Kluuvi